

جایگاه حریم خصوصی افراد در حقوق مدنی و قوانین موضوعه ایران

مرضیه شجاعی کاریزکی^۱

^۱ کارشناسی ارشد فقه و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت حیدریه-ایران

چکیده

برطبق قوانین مدنی و شهروندی جمهوری اسلامی ایران، حریم خصوصی یک حق انسانی است که نتیجه‌ی رعایت و حفظ آن احساس امنیت و آرامش افراد یک جامعه است. حریم شخصی یا خصوصی به افراد این امکان را می‌دهد تا برای محافظت از خود در برابر مداخلات غیر مجاز در زندگی‌شان مرزهایی ایجاد کنند. به زبان ساده‌تر حریم خصوصی همان اطلاعات و زندگی شخصی افراد است. چرا که هر شخص دارای اطلاعات با ارزشی است که فاش شدن یا دسترسی غیر مجاز به آن اطلاعات ممکن است به نوعی باعث رنجش و صدمه به او شود. قابل ذکر است حریم خصوصی مربوط فرد خاصی نیست و شامل تمامی افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها و ... می‌شود. همچنین حریم خصوصی دارای وسعت اطلاعاتی خاصی نیست و بر اساس فرهنگ و اشخاص مختلف متفاوت است. اگر چه جامعه هنوز به نقطه قابل قبولی از حفظ حریم شخصی افراد نرسیده است اما به این حق به عنوان یک اصل مهم در قوانین منطقه‌ای و بین المللی پرداخته شده است و قوانین متعددی در حقوق مدنی در این زمینه تصویب شده‌اند و اکثر کشورهای جهان از این قوانین تبعیت می‌کنند. در این پژوهش با استفاده از روش کتابخانه‌ای از کتب مهمی همچون جواهر الکلام (نجفی)، جامع المدارک (خوانساری)، وسائل الشیعه، تحریر الوسیله امام خمینی (ره) فیش برداری شده است. بنابراین براساس قوانین موضوعه در جمهوری اسلامی ایران مانند سایر کشورهای جهان حفظ و رعایت حریم خصوصی افراد محترم شمرده شده و همه افراد در یک جامعه می‌توانند با رعایت حریم خصوصی خود و اطرافیان زندگی امن و آرامشی را برای خود و خانواده فراهم کرده و از بسیاری از ناهنجاری‌ها و مشکلات رفتاری جلوگیری کنند و در صورت عدم رعایت با اجرای قانون به رعایت این اصل مهم در زندگی اجتماعی برآیند. بنابراین ما در این مقاله درصدد هستیم یکی از مهم‌ترین مسائل یعنی حریم خصوصی افراد را در قوانین موضوعه مورد بررسی قرار داده و راهکارهای مقابله با افراد و گروه‌ها را در شکستن حد و مرز حریم خصوصی بیان نماییم.

واژه‌های کلیدی: حریم خصوصی، اشخاص، فقه امامیه